

GUIA D'ORIENTACIONS PER A LA PRESENTACIÓ ORAL DE L'INFORME D'APRENENTATGE

PRÀCTICUM D'EDUCACIÓ SOCIAL

Autores:

Ainoa Mateos i Montserrat Freixa



UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Índex

Introducció	3
La presentació oral: 10 regles	3
Altres elements a tenir presents en el discurs oral.....	5
Elements a considerar en el material de suport a la presentació.....	6

Aquest material es troba publicat al Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona. Està protegit per llicència Creative Commons.

Com citar:

Mateos, A. i Freixa, M. (2023). *Guia d'orientacions per a la presentació oral de l'informe d'aprenentatge*. Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona.

Introducció

Tal i com es recull al pla docent (2023) l'assignatura de supervisió de pràctiques demana dos evidències avaluatives per poder avaluar a l'alumnat:

- L'informe d'aprenentatge (70%).
- Presentació oral de l'informe d'aprenentatge (30%).

Per elaborar l'informe d'aprenentatge disposeu d'un document de referència que podeu consultar al dipòsit digital de la Universitat de Barcelona (OMADO):

Mateos, A. i Freixa, M. (2023). Guia d'orientacions per l'elaboració de l'informe d'aprenentatge. Dipòsit Digital de la Universitat de Barcelona. <http://hdl.handle.net/2445/201947>

Aquest document pretén facilitar orientacions per a elaborar una bona presentació oral de l'informe d'aprenentatge. El contingut, el temps de presentació i de preguntes s'estipularà amb cada docent de l'assignatura.

Cada docent especificarà quin contingut s'ha de presentar de l'informe (si tot l'informe, si una part d'aquest informe, etc.).

Amb independència del contingut propi de la presentació existeixen algunes orientacions que considerem que has de tenir present per fer una bona exposició.

A continuació detallem alguns d'aquests elements.

La presentació oral: 10 regles

Al llarg del grau d'educació social de la Universitat de Barcelona heu realitzat diverses presentacions orals. Per tant, a aquestes alçades, tots i tots teniu un nivell d'expertesa en fer presentacions. Ara bé, aquestes son totes iguals? Què marca la diferència entre una presentació i una altra? Quines qüestions has de tenir present? Quins elements depenen de tu i quins elements depenen de factors contextuals?

A continuació et fem una breu síntesis de "Les deu regles simples per fer bones presentacions orals" de Bourne (2007)¹ amb algunes especificacions que afegim les autores fruit de l'experiència docent (i moltes presentacions viscudes, escoltades i avaluades!!!):

- 1) Parla a l'audiència.** Prepara la teva presentació pensant en quines persones escoltaran la teva presentació, qui serà la teva audiència. Has de tenir en compte quin coneixement previ tenen d'allò que vols explicar. Has de contextualitzar al públic la teva presentació. El contacte visual també t'ajudarà a crear un nivell d'intimitat i comoditat.
- 2) Menys és més.** No cal explicar-ho tot. Un excés d'informació pot confondre a l'audiència. Has de tenir capacitat de síntesis. Fer un discurs extens no equival a saber més o tenir més expertesa. Has de tenir clar quin és el missatge que vols transmetre, el temps que disposes per presentar el contingut (idees) i no allargar-te per no restar temps al torn obert de preguntes. En aquest torn obert de preguntes, podràs

¹ Bourne PE (2007) Ten simple rules for making good oral presentations. PLoS Comput Biol 3(4): e77. doi:10.1371/journal.pcbi.0030077
Disponible en castellà: <https://www.sigweb.cl/wp-content/uploads/biblioteca/DiezReglasPresentaciones.pdf>

desenvolupar allò que potser no hagi quedat clar a l'exposició. El coneixement sobre el tema es demostra especialment en el diàleg al torn de preguntes. Si prepares molta informació per presentar (sense tenir en compte el temps real de presentació) assumeixes el risc d'accelerar el teu discurs i oblidar-te dels elements importants per falta de temps.

- 3) **Aporta allò que sigui realment interessant.** Amb aquesta regla el que es vol evitar es presentar elements basats en supòsits, sinó allò que és realment pertinent pel que s'ha demanat (contingut). Has de pensar que el teu temps, com el de la teva audiència (públic) és valuós. Per tant, presenta allò que realment és important i que creus que pot aportar coneixement a l'audiència i sobre el qual podràs debatre i dialogar per millorar el contingut que presentes (sigui un projecte, una recerca, una acció o qualsevol altre qüestió).
- 4) **Cristal·litzar el missatge.** Si es fa una presentació concisa, ordenada i amb un objectiu clar, hauries d'aconseguir que passat un temps les persones que hagin estat l'audiència puguin recordar tres punts claus de la teva presentació. Si el que recorda no és allò que per a tu és realment important, voldrà dir que el missatge ha quedat difós. Potser has allargat massa el discurs en detalls, potser no vas profunditzar en allò realment important, etc. Per això és bàsic tenir capacitat de síntesis i no perdre de vista durant la presentació aquells elements claus que vols transmetre a l'audiència.
- 5) **Segueix la lògica i la coherència.** Estructura la teva presentació com si fos una història. Ha de tenir una introducció, un desenvolupament i un desenllaç. La introducció et permetrà contextualitzar allò que vols presentar. Al desenvolupament, podràs explicar el contingut de la teva presentació (projecte, recerca, acció o el que correspongui) i conclou la teva presentació amb aquells elements claus que vols que l'audiència o públic recordi. Lligat amb la regla 4. Incideix amb les tres idees claus que vols que s'emportin de la teva presentació. No ho has de deixar a la imaginació de l'audiència, has de definir clarament aquests elements claus.
- 6) **Considera't que estàs en un teatre.** La presentació ha de ser entretinguda, creativa, amena, però has d'evitar caure en exageracions, has de conèixer els límits i tenir present que es tracta d'una presentació formal i acadèmica en el context de supervisió de pràctiques. Això no és incompatible amb creativitat i buscar diverses formes de fer la presentació.
- 7) **Practica i controla el temps de la presentació.** Abans de la presentació fes un assaig com si fos una situació real. Segueix el teu discurs, parla amb tranquil·litat perquè t'entenguin l'audiència i controla el temps. Així podràs valorar si la presentació que has preparat s'ajusta al temps estipulat de presentació. Si arribes molt just o has parlat ràpid per ajustar-te al temps, has de retallar part del teu discurs, ser més sintètic sense perdre de vista els elements claus. Potser has improvisar en el discurs, has afegit idees que t'han vingut al cap mentre feies la presentació, etc. Quant més practiquis, més fàcil serà no desviar-te del discurs i els elements claus. Et suggerim que practiquis amb altres companys i companyes de supervisió, amb familiars o altres persones que no coneguin el contingut de la teva presentació. Així podràs veure si t'ajustes al temps i si l'audiència entén en aquest temps els elements claus de la presentació.
- 8) **Controla la quantitat de diapositives i d'imatges de la teva presentació.** No hauries de tenir més diapositives o elements de presentació que minuts disponibles. Les presentacions poden tenir estils diferents, però tenen una cosa en comú: cal aportar en el discurs elements diferents al que es visualitza en pantalla. No abusar de les imatges i no llegir el text de les diapositives, infografia o l'element de suport que puguis fer servir.

La part visual ha de ser un suport per allò que estàs explicant o bé, un element que et permeti emfatitzar el teu discurs. Però no ha de ser un element repetitiu.

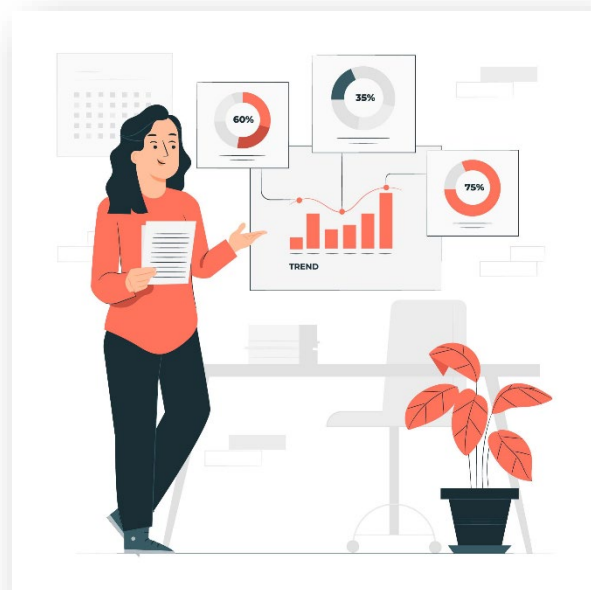
- 9) **Revisa l'àudio, el vídeo o el material de presentació prèviament.** Per poder detectar errors d'escriptura, estil o funcionament del material de suport que vulguis fer servir per la teva presentació, cal que ho revisis amb detall abans de la presentació. Tant important és el que es diu com la forma en què es diu. Cuida els detalls de la teva presentació, prova abans de fer la presentació que tot funcioni, especialment quan depens de recursos tecnològics.
- 10) **Siguis agraït.** Segurament per arribar al contingut que presentes hi ha persones que han col·laborat o t'han acompanyat. Si arribes a aquest punt, com diu Bourne (2007) i no saps a qui agrair... vol dir que segurament t'has saltat la regla 7. Si has rebut algun tipus de finançament també ho has de fer constar (això pot ser no et serveix per supervisió, però segurament sí per futures presentacions de projectes).

Altres elements a tenir presents en el discurs oral

A part de tenir en compte les 10 regles de Bourne (2007) hi ha diferents elements que us poden ajudar a millorar el conjunt de la presentació, des de la comunicació no verbal al discurs escrit i oral.

Imatge de Freepik @Storyset²

- La teva presència. És important que et sentis segur o segura amb la teva presència (roba adequada, comoditat, etc.). Si tu et veus bé i et sents bé amb tu, la resta et veurà bé. La presentació no és un acte teatral, no et disfressis. Ves adequadament sense caure en els extrems: excessivament formal o excessivament informal.
- La posició del cos és important. Com et situes en l'espai, quina posició física adoptes, com ocupes i et moues per l'espai, o si decideixes fer la presentació assegut o asseguda. Cuida els detalls de la comunicació no verbal. Mira a la teva audiència, no miris només a una persona o et focalitzis en la persona o persones que t'avaluen.
- La teva presentació és per a tot el grup. Per tant, ves recorrent amb la mirada al teu públic. Mirar-los et permetrà tenir un feedback no verbal de com està la teva audiència (quina



² https://www.freepik.es/vector-gratis/ilustracion-concepto-descripcion-general-progreso_12892956.htm#page=6&query=persona%20presentando&position=43&from_view=search&track=ais

cara fan, si parlen entre ells i elles, si estan atenent a la teva presentació, si fan cara de dubtes, etc.).

- El to de veu. No parlis baixet, perquè els hi costarà seguir el teu discurs, però tampoc facis servir un to de veu estrident. Utilitza la teva veu i l'entonació per captar l'atenció de l'audiència. Procura mantenir el ritme en la presentació i emfatitzar en els elements claus.
- Recorda fer pauses, respirar i llençar de tant en tant alguna pregunta en l'aire. No per tenir una resposta, sinó per anar incentivant a la teva audiència que es preguntin i es qüestionin alguns elements per, després, poder obrir un torn de preguntes.
- Si et sents segur o segura amb el teu missatge i creus en allò que presentes, posa entusiasme per transmetre clarament els elements claus de la presentació i contagia de seguretat.
- Si necessites material addicional, per exemple, un recurs per donar suport a la teva presentació (power point, infografia, text, tríptic, etc.) l'has de portar revisat i cuidat.
- **MOLT IMPORTANT:** respectar els temps establerts de presentació. El temps que fas servir de més, és el temps que restes a les següents presentacions. El teu temps i la teva presentació és igual d'important i valuosa que la resta de presentacions. Siguis respectuós i empàtic. No esgotis a l'audiència i no restis temps als companys i companyes.

En tota presentació poden sorgir imprevistos... i ha coses que no depenen de nosaltres. PENSA UN PLAN B per si alguna cosa falla! Això et donarà més seguretat a l'hora de presentar.

Elements a considerar en el material de suport a la presentació

- Eviteu utilitzar imatges de fons que dificultin la lectura del material visual de suport (diapositiva, infografia, etc.).
- Simplifica el text. No resulta atractiu, visualment, un material o recurs de presentació ple de lletra. La idea no és explicar-ho tot al recurs, sinó posar els elements claus que et permetin guiar la teva presentació. El recurs no t'ha de substituir a tu. Tu ets la persona indispensable en la teva presentació. No llegir el que ja surt en pantalla. Estàs per explicar i desenvolupar les idees claus.
- Fes servir oracions breus i clares. Recomanem, en el cas de les diapositives, una idea per diapositiva. No vulguis explicar tot en una diapositiva.
- Potencieu el contrast entre text i fons, ja que això facilita la lectura.
- Busca un estil de presentació que es mantingui al llarg de tot el recurs o material.
- No utilitzeu tipus de lletra estridents o massa petites. Penseu que s'ha de projectar i que la teva audiència ha de poder llegir-la (sense deixar-se diòptrics en l'intent!!).
- No canvieu de font, ni de color de text al llarg de la presentació. Aposteu per una harmonització de colors i estils. Existeixen plantilles per poder fer presentacions amb una maquetació i estil predeterminat en tot el power point, com per exemple: Slidesgo.

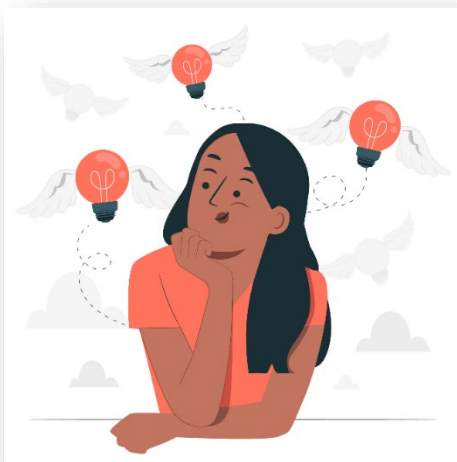
En el cas de les infografies teniu programes com Genially i Canva que us poden resultar d'interès. Permeten fer presentacions en diapositives, fer presentacions interactives (incrustant vídeos, text, àudio, etc.) entre altres formats.

- No abuseu del ús d'animacions i transicions de les diapositives. Busqueu un equilibri que ajudi a fer agradable la presentació, que us permeti no avançar contingut (i anar entrant el contingut de mica en mica a la diapositiva) però sense córrer el risc de tenir tantes que això us generi inseguretat per si falla. Si et genera inseguretat, no facis servir ni animacions ni efectes especials a les diapositives.
- Si fas servir imatges, icones o altres elements similars, recorda: han de ser de bona qualitat i SEMPRE has de citar l'autoria (tot i que sigui de llicència gratuïta. Aquesta imatge, fotografia o element artístic ha estat creat per una persona que li ha dedicat hores. Cita a la persona o bé, cita la pàgina web. No t'apropis del treball d'una altre persona). Pots fer servir banc de recursos per imatges, fotografies, etc. Com: Unsplash, Freepik, Pixabay, etc. Algunes d'aquestes webs ja et suggereixen com reconèixer els crèdits de les imatges.
- Si la teva presentació te incrustat vídeos, àudios o altres recursos multimèdia assegura't que funcionen els hipervincles, que disposes dels recursos materials necessaris per projectar-los durant la teva presentació (altaveus, per exemple) i que es visualitzaran bé a l'espai on has de fer la presentació.

ABANS DE PREPAR LA TEVA PRESENTACIÓ.... RECORDA!

- Dedica temps a reflexionar sobre què presentaràs, com ho vols fer i quines habilitats tens per fer una presentació creativa, atractiva i interessant. PENSA ABANS DE FER.
- No preparis la presentació el dia d'abans, la probabilitat d'èxit es veurà minvada. Dedica temps. És una oportunitat per compartir i per aprendre.

Imatge de Freepik @Storyset³



- Tingues sempre al cap (o anotat en una llibreta al costat teu mentre prepares el material de presentació) les idees claus i organitza aquestes com una història: introducció, desenvolupament i conclusions.
- Busca exemples de presentacions similars al teu contingut (projecte, acció, etc.) per inspirar-te. De totes les que consultis, queda't amb la tipologia de presentació i elements que més s'ajustin a tu i que més t'han cridat l'atenció. Aprèn dels altres i fes de la teva presentació una versió millorada!

³ https://www.freepik.es/vector-gratis/ilustracion-concepto-libertad-pensamiento_44955440.htm#query=pensar%20storyset&position=26&from_view=search&track=ais>Imagen de storyset